

Rok VI

Nr. 7—8.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO WILEŃSKIEGO

WYDAWANY Z FUNDUSZÓW NAUCZYCIELSTWA OKRĘGU.

Wilno, dnia 15 lipca 1929 r.

Redakcja i Administracja:

Wilno, Wolana 10. Kuratorjum Okr. Szk. Wil. Konto P. K. O. Nr. 30.466.

T R É Ś Ć :

Pozycja	str.
106. Rozporządzenie M. W. R. i O. P. w spr. przekazania niektórych spraw kompetencji kuratorów	186
107. Rozporządzenie M. W. R. i O. P. w spr. nadawania praw publiczności szkołom prywatnym	187
108. Rozporządzenie M. W. R. i O. P. w spr. kwalifik. do nauczania rel. prawosławnej	189
109. Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. planu godzin dla gimn. klasyczn. dawnego typu	192
110. Okólnik Min. Skarbu w sprawie djet i kosztów podróży	194
111. Okólnik Min. Spr. Wewn. w spr. dostarczania mieszkań nauczycielom szkół powsz.	197
112. Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. Państw. Zakładów Umundurowania	198
113. Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. stosowania ulg przejazdowych dla pracowników państwowych	199
114. Zarządzenie M. W. R. i O. P. w spr. wyciągu z wykazu stanu służby naucz. szk. powsz.	200
115. Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. powołania nauczyc. publ. szk. powsz. na ćwiczenia wojsk.	203
116. Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. wnoszenia podań w sprawach wojskowych	204
117. Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. druku świadectw dla szkół prywatnych	205
118. Okólnik K. O. S. Wil. w spr. zniżek kolejowych w czasie świąt prawosław. i żydowskich	206
119. Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. udziału w świątach wychow. fizyczn. i przysp. wojskowego	206
120. Okólnik K. O. S. Wil. w spr. zmiany okólnika z dn. 10.V.29 Nr. II-29710/29	207
121. Okólnik K. O. S. Wil. w spr. skierowania do szkoły głuchoniemych w Wilnie	208
122. Okólnik K. O. S. Wil. w spr. egzaminów dla czynnych a niewykwalifikow. nauczycieli	208
123. Ogłoszenia urzędowe	211
124. Ruch służbowy	216
125. Komunikaty i zawiadomienia	222
126. Dział nieurzędowy	223

ROZPORZĄDZENIE

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 31 maja 1929 r.

w sprawie przekazania niektórych spraw kompetencji kuratorów Okręgów Szkolnych i inspektorów szkolnych powiatowych.

§ 1. Na podstawie art. 4 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 304) przekazuję kuratorom prawo:

1) udzielania zezwoleń na przeciąg czasu najwyżej dwóch lat na nauczanie w szkołach średnich i zakładach kształcenia nauczycieli szkół powszechnych również kandydatom, którzy nie posiadają jeszcze świadectwa złożenia egzaminu naukowego będącego warunkiem dopuszczenia do państwowego egzaminu na nauczyciela szkół średnich, po stwierdzeniu niezbędności zatrudnienia takich kandydatów w myśl okólnika Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dn. 18 października 1926 r. Nr. II, 6194-26 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 15, poz. 200).

2) uznawania trzechletniej praktyki nauczycielskiej w myśl p. 2 lit. b. okólnika Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 5 lipca 1927 r. Nr. II. 9018/27 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 10, poz. 164) w wymiarze 8 godzin tygodniowo za wystarczającą i zadowalającą, choćby ta praktyka przypadła częściowo lub nawet w całości na czas przed zdaniem egzaminu naukowego, do dopuszczenia do egzaminu pedagogicznego, przewidzianego rozporządzeniem z dnia 29 stycznia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 256) i przesyłania podań dopuszczonych kandydatów wprost do prezesów komisji egzaminacyjnych dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich.

3) uznawania w myśl p. 1 lit. b przytoczonego wyżej okólnika z dnia 5 lipca 1927 r. odbytej przed 1 września 1929 r. co najmniej czteroletniej praktyki nauczycielskiej w wymiarze przynajmniej 8 godzin tygodniowo za wystarczającą i zadowalającą, choćby ta praktyka przypadła częściowo a nawet w całości na czas przed spełnieniem jednego z warunków, cytowanych w p. 1 lit. a tego okólnika, do dopuszczenia do egzaminu państwowego na nauczyciela szkół średnich i przesyłania podań dopuszczonych kandydatów wprost do prezesów komisji egzaminów państwowych na nauczycieli szkół średnich.

4) rozwiązywania Rad szkolnych powiatowych w myśl art. 46 „Przepisów tymczasowych o szkołach elementarnych w Królestwie Polskiem” (Dz. Urz. Dep. W. R. i O. P. r. 1918, Nr. 1, poz. 1);

5) założenia względnie pozostawienia w myśl art. 8 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 143) publicznej szkoły powszechnej tam, gdzie liczba dzieci nie wystarcza do stworzenia obwodu szkolnego zgodnie z p. 3 art. 4-tej ustawy, o ile:

a) dane terytorjum w myśl planu sieci szkolnej nie nadaje się do włączenia obwodu szkolnego, odpowiadającego w pełni postanowieniom p. 2 art. 3 i p. 1 i 2 art. 4,

- b) liczba dzieci, mających uczęszczać do szkoły wynosi najmniej 20,
- c) nie wyniknie stąd potrzeba przekroczenia liczby przyznanych dla okręgu etatów nauczycielskich,
- d) gmina na podstawie dobrowolnej umowy zgodzi się przejąć na siebie wszystkie wydatki, które w myśl art. 11 ponoszą gminy;
- 6) umarzania wszelkich nieściągalnych należyciwości skarbowych w porozumieniu z właściwą Izbą Skarbową w sprawach, które nie wymagają decyzji Ministerstwa Skarbu.

2. W porozumieniu z Ministerstwem Komunikacji przyznają inspektorom szkolnym powiatowym prawo wydawania etatowym nauczycielom publicznych szkół powszechnych legitymacyj, uprawniających do zniżek kolejowych, z obowiązkiem wykazywania w legitymacjach miejsca służbowego zatrudnienia nauczycieli i zmieniania legitymacji przy przyniesieniach.

§ 3. Punktowi 9 instrukcji z dnia 24 marca 1928 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 5, poz. 90) nadaję brzmienie następujące:

„Dekret ustalenia według wzoru podanego w załączniku Nr. 2 wydaje władza, do której należy mianowanie”.

§ 4. Zwalniam władze szkolne I instancji od obowiązku przedkładania 2 razy do roku władzom II instancji wykazów posunięć nauczycieli do wyższych grup i szczebli.

Warszawa, dnia 31 maja 1929 r. (N. O. Prez. 7144/28).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
(—) *Sł. Czerwiński.*

107

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 1 maja 1929 r.

w sprawie nadawania prywatnym szkołom średnim ogólnokształcącym i seminarjom nauczycielskim praw szkół państwowych.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. Urz. P. Nr. 50, poz. 304 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 18, poz. 111) zarządzam co następuje:

§ 1. Prywatna szkoła średnia ogólnokształcąca (seminarium nauczycielskie) może uzyskać prawa szkół państwowych: a) pełne, lub b) niepełne.

§ 2. Pełne prawa szkół państwowych, jakie może otrzymać szkoła średnia ogólnokształcąca lub seminarjum nauczycielskie, są następujące:

- a) abiturjenci zdają egzamin dojrzałości w sposób, określony przepisami o egzaminach dojrzałości uczniów szkół państwowych,
- b) świadectwa z poszczególnych klas (kursów), wydawane przez szkołę własnym uczniom (uczennicom), są równoznaczne ze świadectwami szkół państwowych,

- c) uczniowie (uczennice) szkoły korzystają z ulg kolejowych narówni z uczniami (uczennicami) szkół państwowych,
- d) za naukę uczniów (uczennic), dzieci funkcjonarjuszów państwowych, skarb Państwa zwraca szkole opłatę.

§ 3. Niepełne prawa szkół państwowych, jakie może otrzymać szkoła średnia ogólnokształcąca (seminarjum nauczycielskie), są następujące:

- a) abiturjenci zdają egzamin dojrzałości w sposób, określony specjalnymi przepisami dla tej kategorii szkół,
- b) świadectwa z poszczególnych klas (kursów) wydawane przez szkołę własnym uczniom (uczennicom), są naogół równoznaczne ze świadectwami szkół państwowych z wyjątkiem wypadku przechodzenia do gimnazjum (seminarjum nauczycielskiego) państwowego lub niepaństwowego z pełnymi prawami szkół państwowych; wtedy uczniowie (uczennice) zdają całkowity egzamin wstępny,
- c) uczniowie (uczennice) szkoły korzystają z ulg kolejowych narówni z uczniami (uczennicami) szkół państwowych,
- d) za naukę uczniów (uczennic), dzieci funkcjonarjuszów państwowych, skarb Państwa zwraca szkole opłatę.

§ 4. Warunki, od których uzależnia się nadanie szkole prywatnej pełnych praw szkół państwowych, są następujące:

- a) konstrukcja programu szkoły i metody stosowane w szkole winny być dostatecznie celowe, a szkoła winna wykazać dostatecznie wysoki poziom nauczania i osiągać wyniki, odpowiadające zadaniom gimnazjum (seminarjum nauczycielskiego) państwowego, określonym właściwymi przepisami,
- b) szkoła winna prowadzić żywą akcją wychowawczą oraz osiągać dostateczne wyniki wychowawcze; w szczególności szkoła musi wychowywać młodzież w duchu wyraźnie państwowym i wyrabiać wśród młodzieży poszanowanie dla władzy państwowej i jej zarządzeń,
- c) szkoła winna mieć własnego kierownika, oddanego tylko tej jednej szkole oraz większość własnego grona nauczycielskiego,
- d) nauczyciele szkoły nie mogą być zatrudnieni — we wszystkich szkołach, w których uczą, razem wzięwszy — w większej liczbie godzin lekcji tygodniowo nad tę, na jaką pozwalają przepisy, obowiązujące nauczycieli szkół państwowych.
- e) szkoła winna przestrzegać zasad obowiązujących w szkołach państwowych w sprawie przyjmowania nowych uczniów (uczennic) do gimnazjum (seminarjum nauczycielskiego),
- f) szkoła winna posiadać odpowiednie pomieszczenie i urządzenia, dostateczną ilość pomocy naukowych, bibliotekę oraz potrzebne pracownie.

§ 5. Szkoła, która wprawdzie nie odpowiada warunkom wymienionym w § 4, lecz zbliża się do pełnych wymagań w tym paragrafie zawartych, może uzyskać niepełne prawa szkół państwowych, określone w § 3.

§ 6. Prawa szkół państwowych, wymienione w §§ 2 i 3 niniejszego rozporządzenia nadaje szkole prywatnej Minister Wyznań Religijnych

i Oświecenia Publicznego na wniosek kuratora właściwego Okręgu Szkolnego. Nadane prawa są ważne aż do odwołania.

§ 7. Nadane prawa mogą być obniżone, a nawet zupełnie cofnięte każdej chwili, o ile szkoła nie spełnia warunków, uzasadniających posiadanie tych praw, zwłaszcza gdy szkoła nie czyni zadość wymaganiom, wskazanym w punkcie b) § 4 niniejszego rozporządzenia.

§ 8. Na świadectwach szkolnych, wydawanych przez szkoły prywatne z pełnymi prawami szkół państwowych, umieszcza dyrekcja szkoły uwagę następującą: „Na mocy zarządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia . . . . . Nr. . . . . szkoła, wydająca niniejsze świadectwo, uzyskała pełne prawa szkół państwowych, przewidziane w § 2 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 1 maja 1929 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. N. 6, poz. 75)”.

§ 9. Na świadectwach szkolnych, wydawanych przez szkoły prywatne z niepełnymi prawami szkół państwowych, umieszcza dyrekcja szkoły uwagę następującą: „Na mocy zarządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia . . . . . Nr. . . . . szkoła, wydająca niniejsze świadectwo, uzyskała *niepełne* prawa szkół państwowych, przewidziane w § 3 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 1 maja 1929 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6, poz. 75)”.

§ 10. Szkoły, którym Minister W. R. i O. P. nie nadał pełnych ani niepełnych praw szkół państwowych, nie korzystają z żadnych uprawnień szkół państwowych.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1929 r.

§ 12. Ostatnie zarządzenia w sprawie nadania praw, wydane dla poszczególnych szkół na mocy poprzednich przepisów, zachowują moc obowiązującą do czasu wydania nowej decyzji, opartej na niniejszym rozporządzeniu.

Warszawa, dnia 1 maja 1929 r. (Nr. II-2875/29).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego
(—) *St. Czerwiński.*

108

ROZPORZĄDZENIE

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 15 marca 1929 r.

w sprawie kwalifikacyj zawodowych do nauczania religii prawosławnej w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich państwowych i prywatnych.

Na zasadzie art. 2 ustawy z dnia 26 września 1922 r., dotyczącej kwalifikacyj zawodowych do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich państwowych i prywatnych, której

tekst jednolity ogłoszony został w załączniku do rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 15 września 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 864) zarządzam co następuje:

§ 1. Kwalifikację zawodową do nauczania religii prawosławnej w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich państwowych i prywatnych stanowi stopień magistra teologii prawosławnej, otrzymany na studjum teologii prawosławnej Uniwersytetu w Warszawie.

Osoby, które ukończyły wydział teologii prawosławnej jednego z uniwersytetów zagranicznych, celem otrzymania kwalifikacji zawodowych, o których wyżej mowa, po uzyskaniu w uniwersytecie państwowym w Polsce nostryfikacji swoich dyplomów, muszą ponadto wykazać dostateczną znajomość języka polskiego przez zdanie osobnego egzaminu.

Dopóki niema dostatecznej liczby kandydatów tak wykwalifikowanych, można uzyskać określone wyżej kwalifikacje zawodowe przez złożenie egzaminu „specjalnego” z religii prawosławnej, ustanowionego przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Program i regulamin tego egzaminu unormuje osobne zarządzenie.

§ 2. Za posiadające kwalifikację zawodową do nauczania religii prawosławnej w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich uznaje się również osoby, które przed końcem grudnia 1924 r. odbyły co najmniej 2-letnią praktykę katechetyczną w Polsce, uznaną przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, w porozumieniu z właściwą władzą duchowną, za zadowalającą i bądź

- a) ukończyły przed dniem 1 października 1917 r. jedną z czterech akademij duchownych: w Petersburgu, Moskwie, Kazaniu i Kijowie ze stopniem doktora, magistra, kandydata lub rzeczywistego studenta, bądź
- b) ukończyły przed dniem 1 października 1917 r. z dyplomem pierwszej kategorii seminarjum duchowne prawosławne, oraz ukończyły z dyplomem jeden z wydziałów uniwersytetu, przytem, o ile chodzi o uniwersytety rosyjskie—przed dniem 1 października 1917 r., bądź
- c) ukończyły przed dniem 12 stycznia 1925 r. z przepisaniem egzaminami wydział teologii prawosławnej jednego z uniwersytetów w Grecji, Bułgarii, Jugosławji i Czechosłowacji, przytem ten ostatni uniwersytet tylko po złożeniu egzaminu dodatkowego przy studjum teologii prawosławnej Uniwersytetu Warszawskiego; bądź
- d) ukończyły przed dniem 1 października 1917 r. z dyplomem pełny kurs uniwersytetu lub innego wyższego zakładu naukowego w b. cesarstwie rosyjskiem, jeśli właściwy konsystorz lub kolegium, wyznaczone w tym celu przez władzę duchowną, stwierdzi ich dostateczne wiadomości w zakresie nauk religijno-kościelnych.

Przez uniwersytety, względnie wyższe zakłady naukowe, rozumie się szkoły, wymienione w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 27 lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 183).

§ 3. Za posiadających kwalifikacje zawodowe do nauczania religii prawosławnej w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może uznać:

1. nauczycieli religii prawosławnej, którzy przed upływem r. 1923: ukończyli 30 lat życia, odbyli 5-letnią praktykę katechetyczną, z czego conajmniej 2 lata w szkołach średnich ogólnokształcących lub seminarjach nauczycielskich, uznaną przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, w porozumieniu z właściwą władzą duchowną, za zadowalającą i bądź

- a) przed dniem 1 października 1917 r. ukończyli przynajmniej 6 semestrów w akademjach duchownych prawosławnych w Petersburgu, Kazaniu i Kijowie, o ile studja wyższe będą dostatecznie udowodnione świadectwami prac seminaryjnych, egzaminów półrocznych i t. p., bądź
- b) przed dniem 1 października 1917 r. ukończyli ze stopniem studenta pełny kurs seminarjum duchownego w granicach byłego cesarstwa rosyjskiego lub przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia — na ziemiach Rzeczypospolitej Polskiej;

2. nauczycieli religii prawosławnej, którzy, choć nie mogą wykazać się studjami wyższymi, wskazanymi w punkcie a), czynią jednak zadość wymienionym w p. 1 (ustęp pierwszy) innym warunkom, jeśli Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, w porozumieniu z właściwą władzą duchowną, uzna ich pracę naukową lub pedagogiczną za wybitną;

3. nauczycieli religii prawosławnej, którzy przed 1 stycznia 1923 r. ukończyli przynajmniej 40 lat życia oraz przed tymże terminem 12 lat praktyki katechetycznej, z czego co najmniej 5 lat w szkołach średnich ogólnokształcących lub seminarjach nauczycielskich, jeśli Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, w porozumieniu z właściwą władzą duchowną, uzna pracę tę za zadowalającą.

§ 4. Osobom, które uzyskały kwalifikacje zawodowe na podstawie §§ 2 lub 3, wyda dyplomy na nauczycieli religii prawosławnej szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, który władny jest uzależnić wydanie dyplomu od stwierdzenia należytego władania w słowie i piśmie językiem polskim w wypadkach, gdy ubiegający się o dyplom nie ukończył polskiej szkoły średniej ogólnokształcącej lub polskiego seminarjum nauczycielskiego, lub polskiej szkoły wyższej.

Osoby te winne wnieść, w ciągu 6 miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, udokumentowane podania drogą służbową do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 5. Osoby, które w sposób określony w § 1 (ustęp trzeci) niniejszego rozporządzenia uzyskają kwalifikacje zawodowe do nauczania religii prawosławnej w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich, otrzymają dyplomy od właściwej komisji egzaminacyjnej.

§ 6. Osoby, które przystąpiły do nauczania religii prawosławnej przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, mają do dnia 1 lipca 1931 r. prawo nauczania religii prawosławnej, z powyższym zaś terminem prawo to tracą, o ile nie nabędą kwalifikacyj, określonych w powyższych paragrafach.

§ 7. Osoby, wstępujące do szkolnictwa po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, a nieposiadające przepisanych kwalifikacyj, Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może dopuścić do nauczania, jednak na okres nie dłuższy niż czteroletni.

§ 8. Wszystkie osoby, niezależnie od uzyskanych kwalifikacyj zawodowych do nauczania religii prawosławnej, muszą posiadać kanoniczne zezwolenie od właściwej władzy duchownej do udzielania nauki religii prawosławnej w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich.

§ 9. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem pierwszego następnego miesiąca po jego ogłoszeniu.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) *Świtalski.*

109

O K Ó L N I K

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 26 maja 1929 r. Nr. II-10119/29

w sprawie planu godzin dla państwowego gimnazjum klasycznego dawnego typu.

1. Zgodnie z zapowiedzią, zawartą w § 3 zarządzenia z dnia 2-go stycznia 1929 r. Nr. II-235/29, ustalam plan godzin szkolnych dla gimnazjum klasycznego dawnego typu w postaci następującej:

Plan godzin szkolnych dla gimnazjum klasycznego dawnego typu.

Przedmioty	K L A S Y								Razem
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
Religia	2	2	2	2	2	2	2	2	16
Język polski	4	4	4	3	3	3	4	3	28
Język łaciński	5	4	4	5	5	5	5	4	37
Język grecki	—	—	—	5	5	5	5	4	24
Język nowożytny obcy	—	4	4	4	4	3	3	3	25
Historja	2	2	2	3	3	3	3	3	18 ^{1/2}
Geografia	2	2		2	2	—	—		10 ^{1/2}
Przyrodznawstwo Fizyka	2	2	5*)	—	—	4	—	—	19
Matematyka			3	3	3	3	2	2	
Propedeutyka fi- lozofji	—	—	—	—	—	—	—	3	3
Rysunek i roboty ręczne	4	2	2	—	—	—	—	—	8
Śpiew	2	2	1	—	—	—	—	—	5
Ćwiczenia cielesne	3	3	3	3	3	3	3	3	24
Razem	30	30	30	30	30	30	30	30	240

Przedmioty nadobowiązkowe (poza godzinami, wskazanymi w planie): rysunek, śpiew i muzyka, roboty ręczne.

2) Plan, zamieszczony w p. 1, obowiązuje bez wyjątków i odchyień od początku roku szkolnego 1930/31. W roku szkolnym 1929/30 obowiązuje ten sam nowy plan z odchyleniami następującymi:

Klasa III. Historja i geografia — 3 godziny zamiast 2, przytem podział czasu między historję i geografię zależy od miej-

*) Z tych godzin jedną przeznaczają się na naukę higieny.

- scowych warunków i pozostawia się uznaniu Kuratorów, fizyka i przyrodoznawstwo — 4 godziny zamiast 5,
 Klasa VII. Język grecki — 4 godziny zamiast 5; język obcy nowożytny — 2 godziny zamiast 3; przyrodoznawstwo — otrzymuje jeszcze przejściowo na ten rok 2 godziny.
 Klasa VIII. Język polski — 4 godziny zamiast 3; propedeutyka filozofji — 2 godziny zamiast 3.

Minister
 Sł. Czerwiński.

110

OKÓLNİK

Ministerstwa Skarbu

z dnia 9 maja 1929 r. L. D. III-694/1/29.

Do Kancelarji Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej, Biura Sejmu i Senatu, Najwyższej Izby Kontroli, Prezydjum Rady Ministrów i wszystkich Ministerstw

w sprawie djet i kosztów podróży.

Wskutek zapytań niektórych władz w sprawie niżej podanych postanowień rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 września 1927 roku o należnościach za podróże służbowe, delegacje i przeniesienia (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 826) Ministerstwo Skarbu wyjaśnia na zasadzie § 28 tego rozporządzenia, co następuje:

Do § 5 lit. b.

Cała djeta należy się tylko w tym wypadku, gdy pobyt poza zwykłym miejscem służbowym przypada na porę nocną między 21-szą a 6-tą godziną i w tej porze nocnej trwa dłużej niż 6 godzin. Bez znaczenia zaś jest okoliczność, czy ten okres nocny ponad 6 godzin przypada na jedną noc, czy też na dwie noce po sobie następujące. Cała djeta należy się zatem np. za podróż służbową, trwającą od 27 lutego godziny 18 do dnia 28 lutego godziny 3 i jedna minuta, jak również za podróż służbową, trwającą od godziny 2 do godziny 23 i jedna minuta tego samego dnia, przyczem jedna minuta oznacza, że chodzi o okres nocny, trwający dłużej niż 6 godzin.

Do § 5 ostatni ustęp.

Przepis ten, ustalający chwilę, od której należy liczyć początek jazdy, ma analogiczne zastosowanie także do ustalania chwili zakończenia jazdy.

Czas odjazdu, względnie przyjazdu kolei, statku i t. p., ustalony w oficjalnym rozkładzie jazdy, należy przyjmować za chwilę rozpoczęcia, względnie zakończenia jazdy temi środkami lokomocji, a to nawet w wypadku, gdyby faktyczny ich odjazd lub przyjazd był z jakichkolwiek powodów opóźniony lub przyspieszony.

Do § 7.

Przepis ten nie dotyczy przeniesienia.

Gdy umieszczenie funkcjonarjusza w szpitalu odbywa się na zasadach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia 1926 r. o państwowej pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszków państwowych, sędziów i prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 95, poz. 555), w myśl którego (§ 7) Skarb Państwa nie pokrywa całego kosztu, lecz tylko 75 proc. kosztów leczenia szpitalnego (taksy szpitalnej), zaś resztę t. j. 25 proc. tych kosztów pokrywa funkcjonarjusz, wówczas należy przyznać funkcjonarjuszowi także 25 proc. diety.

Do § 13.

Przepis ten jest wyjątkiem od zasady, wypowiedzianej w § 2 punkt 1) i 2), postanawia on bowiem, że mimo odbywania komisji poza zwykłym miejscem służbowym, nie należy się ani diety, ani zwrot kosztów przejazdu w tym wypadku, gdy odległość miejscowości, w której ma się odbyć czynność komisyjna, od urzędu zwykłego miejsca służbowego wynosi mniej niż 2 klm.

Wspomnianą odległość danej miejscowości od urzędu należy liczyć nie od granicy danej miejscowości, lecz od miejsca czynności komisyjnej w tej miejscowości.

Do § 14.

Przepis ten dotyczy wypadków, gdy funkcjonarjusz oprócz normalnej drogi, odbywanej z mieszkania do urzędu (zwykłego miejsca służbowego), odbywa jeszcze drugą drogę z mieszkania lub urzędu (zwykłego miejsca służbowego) dla wykonania miejscowej czynności komisyjnej.

Zatem funkcjonarjuszowi, który np. kontrolując przez kilka dni miejscowy urząd podległy, nie uczęszcza przez te dni do zwykłego miejsca służbowego, nie należy przyznawać unormowanych niniejszym przepisem kosztów przejazdu do miejsca komisyjnego.

Do § 16 ustęp pierwszy.

Gdy funkcjonarjusz odbywa podróż służbową z miejsca delegacji do miejscowości, która jest jego zwykłym miejscem służbowym, należy się mu dieta tylko za czas przejazdu tam i z powrotem, nie należą się zaś diety za czas jego pobytu w zwykłym miejscu służbowym. Wynika to z § 2, który nie pozwala na pobieranie diet w zwykłym miejscu służbowym. Taka zasada jest zawarta także w § 17.

Do § 16 ustęp pierwszy do słów „o ile z tytułu podróży służbowej nie należy się wyższa dieta”.

Przykład: Funkcjonarjusz, będący na delegacji np. w Wilnie, odbywa w okresie zmniejszonych diet delegacyjnych podróże służbową do Warszawy. Za czas tej podróży służbowej należą mu się diety.

Wyjaśnienia te nie są nowym przepisem prawnym, aby można mówić o specjalnym terminie ich obowiązywania, wyjaśnienia te podają bowiem tylko, jak dany przepis, budzący wątpliwość, należy rozumieć i dlatego ich znaczenie odnosi się z natury rzeczy do całego czasu,

w którym obowiązuje dany wyjaśniony przepis. Wszystkie zatem wyjaśnienia Ministerstwa Skarbu, dotyczące niniejszego rozporządzenia Rady Ministrów mają znaczenie od dnia 25 października (data wejścia w życie rozporządzenia, patrz § 30) chociażby data wyjaśnienia była późniejsza.

Na zapytanie, czy rozporządzenie Rady Ministrów o należnościach za podróże służbowe, delegacje i przeniesienia należy stosować do pracowników kontraktowych:

Ani ustawa uposażeniowa z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924), ani wydane na zasadzie tej ustawy (art. 10) rozporządzenie Rady Ministrów o należnościach za podróże służbowe, delegacje i przeniesienia, nie dotyczy pracowników kontraktowych. W odniesieniu do Państwa mają oni tylko takie prawa i obowiązki, jakie wynikają z zawartej z nimi prywatno-prawnej umowy służbowej. Zatem należności, unormowane wspomnianym rozporządzeniem będą oni mogli pobierać tylko w tym wypadku, gdy umowa służbowa przewiduje możliwość zarządzenia podróży służbowych, delegacyj i przeniesień oraz wyraźnie przyznaje z tego tytułu należności według norm obowiązujących w tym względzie dla funkcjonarjuszów państwowych.

Wzór umowy z pracownikami kontraktowymi ustalony przez Prezydium Rady Ministrów i podany władzom do wiadomości okólnikiem z dnia 3 września 1923 r. L. 10769 przewiduje tylko możliwość odbywania przez pracownika kontraktowego podróży służbowych oraz daje możliwość przyznawania mu diet i kosztów podróży według norm, obowiązujących dla funkcjonarjuszów państwowych.

Wzór ten nie daje jednak możliwości przenoszenia, czy delegowania pracownika kontraktowego z jednego urzędu do drugiego. Według bowiem podanego wzoru umowy ma się kontraktować pracownika na dłuższy lub krótszy okres czasu do pracy w ściśle określonym urzędzie. Jeżeli zatem pracownik kontraktowy, który w danym urzędzie jest już niepotrzebny, zgadza się na służbę kontraktową w innym urzędzie, zmiana jego miejsca służbowego winna nastąpić tylko drogą rozwiązania dotychczasowej umowy służbowej w dotychczasowym urzędzie i nawiązania nowej umowy w nowym urzędzie.

Instytucja bowiem delegacji i przeniesienia (jak również np. zawieszenia w służbie) jest właściwością państwowej służby o charakterze *publiczno-prawnym*, uzasadnioną głównie tą okolicznością, że funkcjonarjusz państwowy po odbyciu próbnej, względnie prowizorycznej służby uzyskuje nominację stałą (art. 33 ustawy z dnia 17 lutego 1922 roku o państwowej służbie cywilnej Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164, względnie analogiczne przepisy, normujące inne rodzaje służby państwowej).

Taka sytuacja nie zachodzi w służbie kontraktowej, a tem samem niema potrzeby stosowania delegacji i przeniesienia do pracowników kontraktowych.

Podsekretarz Stanu

(—) Grodyński.

MINISTERSTWO

Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

Warszawa, dnia 1 czerwca 1929 r. Nr. I. R. 6574/29.

Powyższe wyjaśnienia Ministerstwa Skarbu podaje do wiadomości i stosowania.

Za Naczelnika Wydziału

(—) *St. Uściński*,
Naczelnik Rachuby.

111

OKÓLNIK

Ministerstwa Spraw Wewnętrznych

z dnia 12 kwietnia 1929 r. Nr. SS. 318/1

Do Panów Wojewodów (wszystkich z wyjątkiem Śląskiego)

w sprawie dostarczania mieszkań nauczycielom szkół powszechnych przez gminy.

W myśl obowiązujących w tym względzie przepisów gminy są obowiązane do dostarczania nauczycielom publicznych szkół powszechnych pomieszczeń mieszkalnych, za które mogą zasadniczo pobierać opłaty czynszowe.

Doszło jednak do wiadomości Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, że niektóre gminy żądają od nauczycieli publicznych szkół powszechnych zbyt wygórowanych czynszów za dostarczane im mieszkania.

Wobec tego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zauważa, że ze względu na charakter stanowiska i pracy nauczycieli, jako szerzycieli oświaty nie tylko szkolnej, co jest bezpośrednim ich obowiązkiem, ale także podejmowanej przez nich dobrowolnie oświaty pozaszkolnej oraz pracy na niwie społecznej, gminy jako bezpośrednio zainteresowane w tej pracy nauczycieli, nie powinnyby z reguły żądać od nauczycieli czynszów za mieszkania, na wypadek zaś, gdyby te czynsze w wyjątkowych warunkach miały być pobierane, to nie powinny one, zdaniem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, w żadnym razie przewyższać w swej wysokości norm dodatków za mieszkania otrzymywanych przez nauczycieli.

Zechce Pan Wojewoda zarządzić wydanie stosownych zaleceń urzędom gminnym (magistrom).

Dyrektor Departamentu

(—) *Strzelecki*.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

Warszawa, dnia 16 kwietnia 1929 r. Nr. SS.3118/1

Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

do wiadomości.

Dyrektor Departamentu

(—) *Strzelecki.***Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego**

Warszawa, dnia 22 kwietnia 1929 r. Nr. II-11116/29

w sprawie komornego za mieszkania nauczycieli szkół powszechnych

do wiadomości.

Dyrektor Departamentu

(—) *Wł. Żłobicki.***Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego w Wilnie**

dnia 7 maja 1929 r. Nr. I-11529/29

Do Panów Inspektorów Szkolnych w Okręgu Szkolnym Wileńskim**w sprawie dostarczania mieszkań nauczycielom szkół powszechnych przez gminy.**

Podając powyższe zarządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych do wiadomości, polecam powoływać się na nie przy załatwianiu z urzędami gminnymi wszelkich sporów, powstałych na tle komornego za mieszkania nauczycieli w budynkach gminnych.

Kurator Okręgu Szkolnego

(—) *Śt. Pogorzelski.*

112

O K Ó Ł N I K**Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego**

do wszystkich władz i urzędów podległych Ministerstwu W. R i O. P.

w sprawie zaopatrywania instytucyj państwowych w Państwowych Zakładach Umundurowania.

W związku z okólnikiem z dnia 28 grudnia 1928 r. Nr. O. Prez. 8102-28 Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego po porozumieniu się z Ministerstwem Spraw Wojskowych wyjaśnia, że aż do wydania dalszego zarządzenia, a w szczególności aż do czasu ustalenia jed-

rolitego typu umundurowań dla niższych funkcjonarjuszów państwowych w resorcie Ministerstwa W. R. i O. P., należy wstrzymać się z uskutecznieniem zamówień na mundury w Państwowych Zakładach Umundurowania w Warszawie i ewentualne zapotrzebowanie mundurów pokrywać w sposób dotychczasowy.

Warszawa, dnia 12 kwietnia 1929 r. (Nr. I. Prez, 2288-29).

Za Ministra Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) *Sł. Czerwiński.*
Podsekretarz Stanu.

113

OKÓLNİK

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

do wszystkich władz i urzędów podległych Ministerstwu Wyznań
Religijnych i Oświecenia Publicznego

w sprawie stosowania ulg przejazdowych dla pracowników państwowych.

Ministerstwo Komunikacji, okólnikiem z dnia 10 grudnia 1928 roku Nr. III. Ou. 11532-28 wydało następujące zarządzenia w sprawie stosowania ulg przejazdowych dla pracowników państwowych:

„Wobec wynikłych wątpliwości w stosowaniu przepisu art. 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dnia 20 czerwca 1920 r. w sprawie ulg w opłatach na przejazd kolejami żelaznymi pracowników państwowych (Monitor Polski Nr. 147) Ministerstwo Komunikacji wyjaśnia:

Do nabywania okresowych biletów ulgowych (miesięcznych, sezonowych i rocznych), przewidzianych art. 2 ust. 2 wyżej cytowanego rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych, mają prawo ci „nieetatowi” pracownicy urzędów i instytucyj państwowych, których uposażenie według przepisów obecnych jest unormowane ustawą z dnia 9 października 1923 r. „o uposażeniu funkcjonarjuszów i wojska” (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924), z wyjątkiem wojska, oraz ustawą z dnia 5 grudnia 1923 r. „o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem oraz prokuratorów” (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1107).

Pod pojęcie zaś „nieetatowych” pracowników podpadają te osoby, które zostały zamianowane nie na stałe, lecz do odwołania oraz te (pracownicy kontraktowi), z którymi została zawarta umowa według wzoru, ustalonego okólnikiem Prezydium Rady Ministrów z dnia 3-go września 1924 r. Nr. 10769.

W razie więc wątpliwości co do uprawnień danej osoby do korzystania z ulgowego biletu okresowego należy wymagać, by zaświadczenie odnośnej władzy o zamieszkiwaniu poza miejscem urzędowania, zawierało również potwierdzenie, że uposażenie danej osoby unormowane jest

ustawą z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) względnie ustawą z dnia 5 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1107).

Równocześnie znosi się wszelkie sprzeczne z niniejszem okólniki i zarządzenia.

Nr. III. Ou. 11532-28.

Dyrektor Departamentu

(—) *S. Kołakowski.*

Powyższe podaję do wiadomości i zastosowania.

Warszawa, dnia 19 marca 1929 r. (Nr. I. Prez. 1790-29).

Za Ministra Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) *Sł. Czerwiński.*

Podsekretarz Stanu.

114

Z A R Z A D Z E N I E

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 15 kwietnia 1929 r.

w sprawie wyciągu z wykazu stanu służby i kwalifikacyjnego nauczycieli publicznych szkół powszechnych.

Zarządzam co następuje:

Nauczyciele publicznych szkół powszechnych obowiązani są dołączać do próśb, podań i odwołań wnoszonych do władz szkolnych 2-giej i 3-ej instancji wyciąg z wykazu stanu służby i kwalifikacyjnego według załączonego wzoru.

Część I do XV wypełnia zainteresowany nauczyciel, część XVI i XVII inspektor szkolny.

Wiarogodność podanych przez zainteresowanego nauczyciela dat w częściach I do XV stwierdza inspektor szkolny.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Warszawa, dnia 15 kwietnia 1929 r. (Nr. II-2830/29).

**Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:**

(—) *Sł. Czerwiński.*

Załącznik do Nr. 2830/29.

Okrąg Szkolny

Powiat

W Y C I A G

z wykazu stanu służby i kwalifikacyjnego.

- I. Imię i nazwisko .....
- II. Data i miejsce urodzenia (miejscowość, powiat) .....
- .....
- III. Narodowość..... IV. Wyznanie.....
- V. Stan..... VI. Stanowisko męża żony .....
- VII. Ilość dzieci .....
- VIII. Wykształcenie ogólne i zasadnicze zawodowe:

IX. Kwalifikacje zawodowe:

X. Służba lub praca zawodowa przed wstąpieniem do służby państwowej polskiej.

Rodzaj służby lub pracy zawodowej oraz nazwa urzędu lub instytucji, w której pracował	Czas jej pełnienia		Ze służby tej względnie pracy zaliczono ogółem do wymiaru uposażenia lat, mies. dni dekretem z dnia Nr.
	od	do	

XI. Przebieg służby państwowej polskiej, podlegającej ustawie z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 53).

Nr. kolejny	Data i liczba dekretu lub zarządzenia władzy oraz nazwa tej władzy	Rodzaj służby	Czas jej pełnienia		Okresy czasu nie-policzone do służby czynnej (od—do)
			od—do	ilość lat, miesięcy, dni	

XII. Stały w myśl . . . . . ustawy z dnia 1 lipca o stosunkach służbowych nauczycieli (Dekret ustalenia z dnia . . . . . L. . . . .). (Dekretu ustalenia jeszcze nie otrzymał).

XIII. Uposażenie.

Grupa . . . . . szczebel . . . . .

XIV. Urlopy i nieobecność na służbie w ciągu trzech ostatnich lat.

XV. Odznaczenia — pochwały — kary dyscyplinarne — zawieszenie w służbie.

XVI. Okresowe (art. 20 i 24) oceny pracy nauczyciela.

Ocena za okres od—do	Data oceny	Treść oceny	Ocenę ustalił

XVII. Spostrzeżenia o pracy nauczyciela od ostatniej oceny kwalifikacyjnej.

Data wizytacji	Treść spostrzeżeń o pracy nauczyciela	Spostrzeżenia wpisał

Stwierdzam wiarygodność podanych dat.

W . . . . . dnia . . . . . 19 : : : r:

Pieczęć

115

OKÓLNIK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

**do Kuratorów Okręgów Szkolnych,
Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Oświecenia
Publicznego), Liceum Krzemienieckiego oraz kierownictw
i nauczycielstwa publicznych szkół powszechnych**

**w sprawie powołania nauczycieli publicznych szkół powszechnych na
ośmiotygodniowe wyszkolenie wojskowe.**

Minister Spraw Wojskowych, rozkazem z dnia 3 czerwca r. b. L. 3200/Org. III. R. 327, zarządził na podstawie § 641 rozporządzenia wykon. do Ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej w brzmieniu z dnia 23 maja 1924 r. po raz ostatni powołanie z dniem 5 lipca r. b. na ośmiotygodniowe wyszkolenie wojskowe nauczycieli publicznych szkół powszechnych, urodzonych w latach 1905 i 1906, którzy zostali zaliczeni do rezerwy na podstawie art. 111 podanej na wstępie ustawy.

Powołaniu podlegają wyłącznie ci nauczyciele szkół powszechnych, którzy otrzymali już pierwsze ośmiotygodniowe wyszkolenie w latach ubiegłych.

W myśl powyższego podlegają powołaniu również i ci nauczyciele, urodzeni w latach 1903 i 1904, którzy odbyli już jedno ośmiotygodniowe wyszkolenie wojskowe, a potem z różnych powodów uzyskali przesunięcia terminów następnego wyszkolenia do roku bieżącego.

W związku z powyższem zwracam uwagę, że nauczyciele, którzy zgłoszą się do odbycia 8-tygodniowego wyszkolenia wojskowego z opóźnieniem, t. j. po upływie nakazanego terminu, zwalniani będą z czynnej służby indywidualnie, po przejściu całkowitego wyszkolenia. Ponieważ mogą zajść wskutek tego wypadki, że zwolnienie to nastąpi dopiero po rozpoczęciu nowego roku szkolnego, podkreślam konieczność zgłaszania się zainteresowanych *bez opóźnienia* w nakazanym terminie.

Zarazem zaznaczam, że stosownie do § 642 rozp. wyk. do ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej uchylenie się od odbycia powyższego wyszkolenia powoduje bezzwłoczne wcielenie do wojska celem odbycia całkowitego okresu służby czynnej, niezależnie od odpowiedzialności karnej za uchylenie się od służby wojskowej.

Warszawa, dnia 5 czerwca 1929 r. (Nr. I. Prez. 3733/29).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
(—) *Sł. Czerwiński.*

116

O K Ó L N I K

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
do wszystkich władz, urzędów i szkół, podległych Ministerstwu
Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
w sprawie wnoszenia podań w sprawach wojskowych.

Zdarzają się wypadki, że funkcjonariusze państwowi, względnie nauczyciele szkół, wnoszą prośby o zwolnienie ich ze służby wojskowej, lub w innych sprawach wojskowych bezpośrednio do Ministerstwa Spraw Wojskowych

Ponieważ prośby tego rodzaju, bez bliższego określenia dat ewidencyjnych proszących, nie mogą być rozpatrywane przez Ministerstwo Spraw Wojskowych, zarządzam, aby funkcjonariusze państwowi i nauczyciele wszystkich podległych mi władz, urzędów i szkół wnosili podania w sprawach wojskowych bezpośrednio do właściwego Powiatowego Komendanta Uzuppełnień, do którego przynależą ewidencyjnie.

Warszawa, dnia 1 maja 1929 r. (Nr. I. Prez. 2953-29).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego

(—) *Sł. Czerwiński.*

OKÓLNIK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
do Kuratorów Okręgów Szkolnych, Liceum Krzemienieckiego,
Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Oświecenia Publicznego)
i kierownictw wszystkich szkół prywatnych

w sprawie druku świadectw szkolnych dla szkół prywatnych.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego podaje do wiadomości, że Drukarnia Państwowa w Warszawie z własnej inicjatywy podjęła się druku świadectw dla szkół prywatnych skutkiem bardzo częstego zwracania się do niej kierownictw szkół prywatnych.

Świadectwa te po wydrukowaniu będą sprzedawane podobnie jak świadectwa dla szkół państwowych (z wyjątkiem świadectw dojrzałości) wyłącznie w księgarniach, wyszczególnionych w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 3, poz. 33 z r. 1929 r.

Ministerstwo W. R. i O. P. zauważa jednak, że szkoły prywatne nie mają żadnego obowiązku zamawiania i zakupywania wyłącznie świadectw wykonanych w Drukarni Państwowej. Przeciwnie, mogą one zaopatrzyć się w te druki w prywatnych drukarniach, dowolnie przez siebie obranych.

Ministerstwo W. R. i O. P. na prośbę Drukarni Państwowej ustali wzory świadectw dla szkół prywatnych z następującymi zastrzeżeniami:

1) Jednolity *tekst* świadectw ustalony będzie wyłącznie dla szkół prywatnych z prawami szkół państwowych. Tekst ten będzie się niewiele różnił od odnośnego tekstu świadectwa dla szkoły państwowej. Zasadnicza różnica będzie w nagłówku, w którym podana będzie data i numer zarządzenia Ministerstwa W. R. i O. P. (także numer i pozycja Dziennika Urzędowego Ministerstwa W. R. i O. P.), którem nadane zostało szkole prywatnej prawo szkół państwowych.

2) *Poddruk* (tło) zachowane będzie takie samo jak dla szkół państwowych (kolor niebieski i różowy).

3) *W godło państwowe* żadne świadectwa nie będą zaopatrzone. Ministerstwo zauważa, że wzory świadectw dla prywatnych szkół zawodowych zostały już ustalone, zaś dla innych kategorii szkół zostaną opracowane i przesłane do Drukarni Państwowej.

Zarządzenie powyższe obowiązuje od drugiego półrocza r. sz. 1928/29.

Wreszcie Ministerstwo przypomina, że świadectwa dojrzałości dla szkół prywatnych pozostają nadal te same, co dla szkół państwowych (kolor, poddruk, godło państwowe jednakowe).

Warszawa, dnia 16 marca 1929 r. (Nr. I. Prez. 1801/29).

Za Ministra Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) *St. Czerwiński*
Podsekretarz Stanu.

OKÓLNİK

Kuratorium Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dnia 17 maja 1929 r. Nr. 0-13271/29

w sprawie zniżek kolejowych dla młodzieży szkolnej w czasie świąt prawosławnych i żydowskich.

Na podstawie wyjaśnienia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 10 maja 1929 r. Nr. II-12147/29 zawiadamiam, że w czasie feryj świątecznych wyznań prawosławnego i żydowskiego, Dyrekcje szkół mogą — w ramach zakreślonych przez okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 2-go czerwca 1923 r. L.3573/II (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 10/III) — wydawać młodzieży szkolnej zaświadczenia, uprawniające do korzystania ze zniżek kolejowych, o ile młodzież ta nie korzystała ze zniżek w czasie analogicznych świąt wyznania rzymsko-katolickiego. Na wydanych zaświadczeniach należy zaznaczać tę okoliczność.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) *St. Pogorzelski.*

OKÓLNİK

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

w sprawie udziału szkół w świątach wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego.

W sprawie udziału szkół i młodzieży szkolnej w świątach wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego ustaliam następujące wytyczne:

1. Świąta wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego są świątami, organizowanymi przez Wojewódzkie, Powiatowe lub Miejskie Komitety W. F. i P. W. i jako takie mają być:

- a) pokazem stopnia usprawnienia fizycznego i wojskowego społeczeństwa oraz przeglądem dokonanych na tem polu prac;
- b) manifestacją na rzecz tężyzny fizycznej i pogotowia obrony państwa.

2. Świąta wychowania fiz. i przysposobienia wojskowego noszą charakter propagandowy i masowy, obejmować więc powinny oprócz organizacji przysposobienia wojskowego i stowarzyszeń gimnastyczno-sportowych również szkoły i młodzież szkolną, pozwalając przez to władzom szkolnym powiązanie świąt sportowych młodzieży szkolnej ze świątami w. f. i p. w.

3. Pokazy i zawody młodzieży szkolnej w ramach ogólnych świąt w. f. i p. w. organizowane są przez dyrekcje szkół i nauczycieli ćwiczeń

cielesnych, którzy winni wchodzić z zasady w skład organów wykonawczych i organizacyjnych świąt. Przygotowanie części programu, dotyczącej młodzieży szkolnej, należy do nauczycieli ćwiczeń cielesnych, przygotowanie programu pokazów harcerskich do instruktorów harcerskich, przygotowanie zaś programu p. w. do właściwych kierowników hufców szkolnych. W ten sposób zostaje usunięta dająca się niekiedy spostrzec rozbieżność poglądów szkoły i komendantów jednostek p. w. na program i organizację zawodów.

4. Święta wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego winny się odbywać, o ile możliwości w miesiącu czerwcu, aby można połączyć je ze świętami sportowymi szkolnymi.

5. Szczegółowe wytyczne o organizacji świąt w. f. i p. w. podaje instrukcja o świątach wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego, wydana w porozumieniu z Ministerstwem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przez Ministerstwo Spraw Wojskowych, Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego

Ł: 1863/PW.

Warszawa, dnia 1 czerwca 1929 r. (Nr. I. W. F. 3484/29).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego
(—) *St. Czerwiński.*

120

O K Ó L N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego w Wilnie

z dnia 3-go czerwca 1929 r. Nr. II-15158/29

w sprawie zmiany okólnika z dn. 10.V.29 Nr. II-29710/29.

Zmieniam Okólnik z dn. 10 maja r. b. Nr. II-12710/29 w sprawie egzaminów wstępnych do klas I-VII i ustaląm dodatkowy termin egzaminów do klas I-VII na 3 września r. b.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) *St. Pogorzelski.*

O K Ó L N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dnia 17.V.1929 r. Nr. I-13205/29.

**Do Panów Inspektorów Szkolnych w Okręgu Szkolnym Wileńskim
w sprawie skierowania do szkoły głuchoniemych w Wilnie.**

Przeprowadzony w lutym b. r. spis dzieci wykazał, że na terenie woj. Wileńskiego znajduje się 139 dzieci głuchoniemych w wieku szkolnym. Zechcą Panowie Inspektorowie Szkolni poinformować rodziców owych dzieci oraz Władze Samorządowe o istnieniu w Wilnie szkoły dla głuchoniemych. Szkoła ta umożliwi dzieciom uzyskanie elementarnego wykształcenia ogólnego, a w niedalekiej przyszłości i opanowanie jakiegoś rzemiosła. Nauka w szkole jest bezpłatna. Istnieje też projekt zorganizowania internatu przy szkole.

Zapisy do szkoły przyjmuje kierownictwo szkoły, ul. Witoldowa Nr 37.

Kurator Okręgu Szkolnego

(—) *St. Pogorzelski.*

O K Ó L N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego w Wilnie.

z dnia 26 czerwca 1929 r. Nr. I-18284/29.

w sprawie egzaminów dla czynnych a niewykwalifikowanych nauczycieli.

Kuratorjum uznajmiał, że dnia 5 sierpnia 29 r. rozpoczną się egzaminy dla czynnych a niewykwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych przed stałą Komisją Egzaminacyjną, powołaną w myśl § 8 Regulaminu (Dz. Urz. Min. WRiOP. ex 1924 N. 10 poz. 94).

Dopuszczeni do egzaminu na zasadzie zezwolenia władz szkolnych mogą być zarówno nauczyciele szkół publicznych, jak i prywatnych, jednak tylko ci, którzy pozostawali na służbie nauczycielskiej przed dniem 1 października 1926 r.

Nauczyciele szkół prywatnych muszą mieć na podaniach zaświadczenia swego Inspektoratu, że są na stanowiskach zatwierdzeni.

Podania (wzór w załączeniu) należy kierować drogą służbową do Komisji Egzaminacyjnej przy Inspektoracie Szkolnym m. Wilna.

Po otrzymaniu podania od kandydata Inspektor Szkolny, jeżeli posiada arkusz egzaminacyjny, załącza go do podania wraz ze świadectwem szkolnym, zaświadczeniami złożenia części egzaminów kwalifikacyjnych, metryką urodzenia, życiorysem, świadectwem lekarskim i odpisem arkusza nauczycielskiego (wykazu stanu służby) oraz jedną fotografię, jeżeli

kandydat składa egzamin po raz pierwszy i przesyła do Inspektoratu Szkolnego m. Wilna. Jeżeli arkusza egzaminacyjnego nie ma, Inspektor Szkolny zwraca się pisemnie do tego Inspektoratu, gdzie kandydat ostatnio egzaminy składał i prosi o przesłanie arkusza egzaminacyjnego wprost do Inspektoratu Szkolnego m. Wilna.

Oplata za egzamin z jednej grupy wynosi 10 zł. z dwóch — 15 zł. z trzech—20 zł. z czterech i więcej—25 zł. przyczem oplata za egzamin z grupy artystyczno-technicznej (śpiew, gimnastyka, rysunki, roboty ręczne) wynosi 15 zł. jak za dwie grupy.

Pieniądze te należy przesyłać do Kasy Skarbowej w Wilnie na r-k bieżący N. II Inspektoratu Szkolnego m. Wilna jednocześnie z wysłaniem podań i wykazem wpłaconych sum do Inspektoratu Szkolnego m. Wilna.

Egzaminy ustala się w następującej kolejności:

5 sierpnia 1929 r. egzamin pisemny z gr. metodyczno-pedagogicznej i fizyko-matematycznej.

6 sierpnia 1929 r. egzamin pisemny z grupy humanistycznej i fizyko-matematycznej.

7 sierpnia 1929 r. egzamin ustny z gr. metodyczno-pedagogicznej i geograficzno-przyrodniczej.

8 sierpnia 1929 r. egzamin ustny z gr. humanistycznej i fizyko-matematycznej.

9 sierpnia 1929 r. egzamin praktyczny z robót ręcznych.

10 sierpnia 1929 r. egzamin praktyczny z rysunków.

12 sierpnia 1929 r. egzamin ustny z całej grupy artystyczno-technicznej.

Podania należycie udokumentowane należy nadsyłać z tem wyrażeniem, aby wpłynęły do Inspektoratu Szkolnego m. Wilna najpóźniej w dniu 15 lipca 1929 r.

Nienależycie udokumentowane podania, jak również nienadesłanie jednocześnie z podaniem taksy egzaminacyjnej oraz nadesłanie po terminie wyżej wymienionym, spowoduje niedopuszczenie kandydata do egzaminu.

Zechcą PP. Inspektorowie Szkolni bezwzględnie zastosować się do niniejszego zarządzenia.

Naczelnik Wydziału

(—) T. Młodkowski

Do

Państwowej Komisji Egzaminacyjnej dla czynnych a niewykwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych w Wilnie
przez Inspektorat Szkolny

w .....

.....
(nazwisko i imię).....
(miejsce, w którym nauczyciel pracuje).....
(powiat)

P O D A N I E

Niniejszem proszę o dopuszczenie mnie do egzaminu z grupy ..

.....

Jednocześnie podaję następujące dane:

- 1) Egzamin z wymienionej grupy składałem po raz ....., ..
(który)
- 2) Ostatni egzamin z gr. .... (wymienić grupę) składałem dnia ..... 192 .. r. w ..... (gdzie).
- 3) Do uzyskania pełnych kwalifikacyj brak mi jeszcze egzaminów z grup .....
- 4) Posiadam świadectwo szkolne z klas ..... (wymienić szkołę i rok ukończenia)
- 5) W szkolnictwie pracuję od .....
- 6) Do niniejszego podania załączam takse egzaminacyjną w kwocie zł. .... oraz ..... (wymienić załączone dokumenty).

Data .....

Podpis .....

Ogłoszenia Urzędowe.

Konkursy.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego ogłasza niniejszem konkurs na następujące posady w powiecie postawskim:

1) kierownika 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Postawach,

2) kierownika 5-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Miadziolu gm. miadziolskiej, pow. postawskiego.

O stanowiska te mogą ubiegać się kandydaci, posiadający pełne kwalifikacje oraz odpowiadający wymaganiom art. 12 ustawy z dn. 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu rozporządzenia z dn. 3 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 462).

Podania należy udokumentowane winni kandydaci wnieść w drodze służbowej do Kuratorjum O. S. Wileńskiego w terminie do dni 30 od daty wyjścia niniejszego numeru Dziennika Urzędowego.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego ogłasza niniejszem konkurs na stanowisko kierownika 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Podbrodziu, pow. Święciańskiego.

O stanowisko to mogą się ubiegać kandydaci, posiadający pełne kwalifikacje oraz odpowiadający warunkom w art. 12 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli przewidzianym.

Podania należy udokumentowane winni kandydaci wnieść w drodze służbowej do Kuratorjum O. S. Wileńskiego w terminie do dni 30 od daty wyjścia niniejszego Dziennika Urzędowego

Mieszkanie dla kierownika szkoły jest zapewnione. Przy szkole jest ogród o powierzchni 1 h.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego ogłasza ponownie konkurs na stanowisko kierownika (czki) 7 kl. publicznej szkoły powszechnej żeńskiej im. Ad. Mickiewicza w Baranowiczach.

Szkoła posiada mieszkanie dla kierownika, składające się z 2 pokoi i kuchni.

O stanowisko to mogą ubiegać się nauczyciele (ki) posiadający (e) pełne kwalifikacje oraz odpowiadający (e) wymaganiom art. 12 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu rozporządzenia z dnia 3 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 462).

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Szkolnego Wileńskiego ogłasza niniejszym konkurs na następujące posady w powiecie dziśnieńskim:

1) Kierownika 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Głębokiem.

2) Kierownika 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Łużkach.

O stanowiska te mogą ubiegać się kandydaci posiadający pełne kwalifikacje oraz odpowiadający wymaganiom art. 12 ustawy z dn. 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu rozporządzenia z dnia 3 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 462).

Podania należy złożyć udokumentowane winni kandydaci wnieść w drodze służbowej do Kuratorjum Okr. Szk. Wil. w terminie do dnia 30 od daty wyjścia niniejszego numeru Dziennika Urzędowego.

W Państwowej Szkole Technicznej w Wilnie wakuje stanowisko pomocnika instruktora stolarskiego, do którego jest przywiązany IX stopień służbowy w zależności od wykształcenia i praktyki.

Pomocnik instruktora może też mieć godziny nadliczbowe w zależności od ilości prywatnych obstalunków.

W Państwowej Szkole Technicznej w Wilnie jest do objęcia stanowisko Kierownika Wydziału Kolejowego i nauczyciela przedmiotów zawodowych.

Do tego stanowiska przywiązane jest uposażenie, oparte na przepisach ustawy z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) z uwzględnieniem zmian wprowadzonych ustawą z dnia 22 grudnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 129, poz. 918) oraz ustawą z dnia 1 marca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 207) o stanowisko to ubiegać się mogą osoby odpowiadające pod względem kwalifikacji wymaganiom ustawy z dnia 26 września 1922 roku (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 828) zmienionej ustawą z dnia 16 lipca 1924 roku (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 740) oraz odpowiadające wymaganiom art. 4—7 ustawy z dnia 1 lipca 1926 roku (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 530) zmienionej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lipca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 592) i posiadają dłuższą praktykę kolejową.

Podania należy złożyć udokumentowane skierowane do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego, winni kandydaci wnieść w drodze służbowej do Dyrekcji Państwowej Szkoły Technicznej w Wilnie (ul. Holenderska 12) w terminie do dnia 10 sierpnia 1929 r.

Nadanie praw publiczności szkołom prywatnym.

Następującym niepaństwowym szkołom średnim ogólnokształcącym nadaje:

I. Pełne prawa gimnazjów państwowych, przewidziane w § 1 lit. a rozporządzenia z dnia 7 listopada 1924 r. Nr. 12700-II (Dz. Urzęd. Min. W. R. i O. P. Nr. 20-142 poz. 206)

na obszarze Województwa Wileńskiego

a) *aż do odwołania:*

w Wilnie

- 1) Gimnazjum męskiemu O. O. Jezuitów,
- 2) Gimnazjum żeńskiemu Zgromadzenia S. S. Najświętszej Rodziny z Nazaretu,

b) *na rok szkolny 1929/30:*

w Wilnie

- 3) Gimnazjum koedukacyjnemu Chaima Epsztejna,
- 4) Gimnazjum koedukacyjnemu Ferdynanda Welera,

na obszarze Województwa Nowogródzkiego:

w Baranowiczach

- 5) Gimnazjum koedukacyjnemu Walentyny Szulickiej.

II. Niepełne prawa gimnazjów państwowych przewidziane w § 1 lit. b przytoczonego rozporządzenia

na obszarze Województwa Wileńskiego:

w Mołodecznie

- 1) Gimnazjum koedukacyjnemu im. Tomasza Zana Towarzystwa Szkoły Polskiej,

w Wilnie

- 2) Liceum żeńskiemu im. św. Scholastyki — Zgromadzenia P. P. Benedyktynek,
- 3) Liceum żeńskiemu im. Filomatów — Stanisławy Pietraszkiewiczówny,
- 4) Gimnazjum koedukacyjnemu im. Tadeusza Czackiego — Stanisława Świętorzeckiego,
- 5) Gimnazjum koedukacyjnemu Ety Dziecielskiej,
- 6) Gimnazjum koedukacyjnemu Żydowskiego Towarzystwa Pedagogów,
- 7) Gimnazjum koedukacyjnemu Towarzystwa Rozpowszechniania Oświaty,

*na obszarze Województwa Nowogródzkiego:**w Stołpcach*

8) Gimnazjum koedukacyjnemu Towarzystwa Szkoły Średniej,

III. niepełne prawa gimnazjów państwowych — z zastrzeżeniem, przewidzianem w § 4 przytoczonego rozporządzenia

*na obszarze Województwa Wileńskiego:**w Drui*

1) Polskiemu gimnazjum koedukacyjnemu im. Króla Stefana Bato-
rego — Zgromadzenia O. O. Marjanów,

w Wilnie

- 2) Gimnazjum męskiemu ks. ks. Misjonarzy,
- 3) Gimnazjum męskiemu Archidiecezjalnemu Kurji Metropolitalnej Wileńskiej Rzymsko-katolickiej,
- 4) Liceum żeńskiemu Zgromadzenia S. S. Wizytek,
- 5) Gimnazjum koedukacyjnemu im. Witolda Wielkiego—Litewskiego Stowarzyszenia Oświatowego „Rytas”,
- 6) Gimnazjum koedukacyjnemu białoruskiemu — Komitetu Rodzicielskiego,
- 7) Gimnazjum koedukacyjnemu humanistycznemu Stowarzyszenia Oświatowo-Kulturalnego „Tarbut” dla klas od I do III włącznie,

*na obszarze Województwa Nowogródzkiego:**w Lidzie*

8) Gimnazjum koedukacyjnemu Magistratu miasta,

w Nowogródku

9) Gimnazjum koedukacyjnemu białoruskiemu Komitetu Rodzicielskiego,

w Słonimie

10) Gimnazjum koedukacyjnemu Żydowskiego Towarzystwa Szkoły Średniej.

Nie nadają praw gimnazjów państwowych następującym szkołom średnim

*na obszarze Województwa Wileńskiego:**w Głębokiem*

- 1) Gimnazjum koedukacyjnemu im. Unji Lubelskiej — J. Szukiewicza i H. Świrkłisa,
- 2) Gimnazjum koedukacyjnemu Dra Arona Lichtmana, Michała i Hersza Rajaków,

w Święcianach

- 3) Gimnazjum koedukacyjnemu Litewskiego Stowarzyszenia Oświatowego „Rytas”,

w Wilnie

- 4) Gimnazjum koedukacyjnemu Cypy Kluczowej,
 5) Gimnazjum koedukacyjnemu hebrajskiemu „Herclija” Cypy Kluczowej,
 6) Gimnazjum koedukacyjnemu matematyczno-przyrodniczemu Stowarzyszenia Oświatowo-Kulturalnego „Tarbuth”,
 7) Gimnazjum męskiemu hebrajskiemu „Tuszyja” — Zjednoczonego Komitetu „Talmud-Tor społecznych Waad Hamenchoth”,
 8) Gimnazjum koedukacyjnemu humanistycznemu Żydowskiego Centralnego Komitetu Oświaty,
 9) Gimnazjum koedukacyjnemu matematyczno-przyrodniczemu Żydowskiego Centralnego Komitetu Oświaty,
 10) Gimnazjum koedukacyjnemu Zofji Gurewiczówny,
 11) Gimnazjum żeńskiemu rosyjskiemu Lubowi Pościejowowej,
 12) Gimnazjum koedukacyjnemu Towarzystwa Rosyjskiego,
 13) Gimnazjum koedukacyjnemu im. J. I. Kraszewskiego — Marji Winogradowej-Szestowowej,
 14) Gimnazjum koedukacyjnemu żydowskiemu — Chai Wygodzkiej,
 15) Gimnazjum koedukacyjnemu z polsko-francuskim językiem nau czania — Natalji Szepowalnikowowej,
 16) Gimnazjum koedukacyjnemu Zofji Bykowowej-Łuninowej,

na obszarze Województwa Nowogródzkiego:

w Baranowiczach

- 17) Gimnazjum koedukacyjnemu Żydowskiego Towarzystwa „Jehudijah”,

w Klecku

- 18) Gimnazjum koedukacyjnemu białoruskiemu — Antoniego Jakimowicza,

w Lidzie

- 19) Gimnazjum koedukacyjnemu Stowarzyszenia Oświatowo-Kulturalnego „Tarbuth”.

Dyrektor Departamentu

(—) *Wł. Żłobicki.*

Ruch służbowy.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego.

Powierzenie obowiązków wizytatora szkół:

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego powierzył rozporządzeniem z dnia 14 czerwca 1929 r. Nr I. Przez-3856/29 Wiktorowi Helmanowi, kierownikowi Państwowego Wyższego Kursu Nauczycielskiego oraz Państwowego Pedagogjum w Lublinie pełnienie obowiązków wizytatora szkół w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego z dniem 1 lipca 1929 r.

Mianowani:

Dr. Antoni Borowski, kontraktowy starszy asystent Kliniki Neurologicznej Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie, — prowizorycznym wizytatorem szkół do spraw higieny szkolnej w V st. sł. w Kuratorjum O. S. Wileńskiego z dniem 1 czerwca 1929 r. (Dekret Min. W. R. i O. P. z dn. 29-V 1929 r. Nr. I-Prez. 3528-29).

1. *Stanisław Kochnowski*, kontroler IX st. sł. w K. O. S. Wileńskiego — kontrolerem VIII st. sł. w K. O. S. Wileńskiego z dniem 1 lipca 1929 r. (Dekret K. O. S. Wileńskiego z dn. 28. VI. 1929 r. Nr. O-17410/29).

2. *Ryszard Rouba*, rejestrator X st. sł. w K. O. S. Wileńskiego — adjunktem kancelaryjnym IX st. sł. w K. O. S. Wileńskiego z dniem 1-go lipca 1929 r. (Dekret K. O. S. Wileńskiego z dn. 28. VI. 1929 roku Nr. O. 18407-29).

3. *Stanisława Urbańska*, urzędnik XI st. sł. w K. O. S. Wileńskiego — rachmistrzem X st. sł. w K. O. S. Wileńskiego z dniem 1 lipca 1929 r. (Dekret K. O. S. Wileńskiego z dnia 28. VI. 1929 r.).

4. *Irena Trusewiczówna*, kancelista XII st. sł. w K. O. S. Wileńskiego — kancelistą XI st. sł. w K. O. S. Wileńskiego z dniem 1 lipca 1929 r. (Dekret K. O. S. Wileńskiego z dn. 28-VI-1929 r. Nr. 18409/29).

Przyjęci w charakterze pracowników kontraktowych K. O. S. Wil.:

Roman Górski — od 1 maja 1929 r. z płacą według XII grupy uposażenia (L. O. 10587/29 z dn. 20-IV-1929 r.

Szkolnictwo powszechne.

Ustaleni z dnia 1 stycznia 1927 r.

Miasto Wilno.

1. Leon Szyszczarczyk. 2. Marja Jarmołowiczówna. 3. Kazimiera Jaguczańska. 4. Stanisława Bohdanowiczówna. 5. Petronela Bondarzewska. 6. Wacława Fleury. 7. Stanisława Adamowiczówna. 8. Janina Jeśmanowiczówna. 9. Władysław Arcimowicz.

Pow. wileńsko-trocki.

1. Bronisława Jankowska. 2. Józef Kotecki. 3. Michał Łyszczkański. 4. Marja Bukowczykowa. 5. Wiktorja Dylewska. 6. Helena Sobolewska. 7. Leonja Bryłłowa. 8. Stanisława Mirecka. 9. Ignacy Tarczański. 10. Magdalena Aleksandrowa. 11. Jadwiga Zamarajewówna. 12. Józefa Jankowska. 13. Adela Pilawska. 14. Marja Siewrukowa. 15. Franciszek Sajdak. 16. Stefanja Śmieżkowa. 17. Marja Hryniewiczówna. 18. Emanuel Krzysztofek. 19. Stanisława Nawrocka. 20. Weronika Arciszewska. 21. Anna Ilukowiczówna. 22. Rozalja Łopejkówna. 23. Żofja Sakowiczówna. 24. Jadwiga Sawicka. 25. Anna Zacharzewska. 26. Jan Bortószewicz. 27. Helena Puzewiczówna. 28. Ludwika Jacyńówna. 29. Kazimiera Januszewiczówna. 30. Stanisław Szczepaniak.

Pow. oszmiański.

1. Kazimierz Borkowski. 2. Wiltold Malczyk. 3. Stanisława Hawelówna. 4. Karolina Wołkówna. 5. Włodzimierz Sawicki. 6. Jan Koneczny. 7. Stefan Reszkowski. 8. Aleksander Czerniakiewicz. 9. Henryk Czajka.

Pow. brasławski.

1. Stanisław Gniazdowski.

Pow. mołodeczański.

1. Barbara Konofajska. 2. Marja Szablowska. 3. Jadwiga Babicka. 4. Michał Iwaszkiewicz. 5. Antonina Mackiewiczówna. 6. Olga Mryczkówna. 7. Jan Witkowski. 8. Konstanty Antuszewicz. 9. Michał Micko. 10. Marja Zienowiczówna. 11. Marja Truszkowska. 12. Wiktorja Czasznicka. 13. Franciszek Jaworski.

Pow. postawski.

1. Michał Kizskurna. 2. Hilary Katowicz.

Pow. nowogródzki.

1. Aleksandra Romanowiczowa. 2. Anna Świątkowska. 3. Filomena Hordziejewska. 4. Jan Michalak. 5. Marja Jaroszewiczowa. 6. Władysław Kolasa. 7. Stefanja Gierowa. 8. Janina Skrabcowa. 9. Włodzimierz Piereska. 10. Bazyl Szpień. 11. Emilja Grodzka. 12. Zdzisław Sobieniewski. 13. Bernat Ilko. 14. Witold Nasalik. 15. Filaret Puczeko.

Pow. nieświeski.

1. Władysław Narkiewicz-Jodko. 2. Jan Narkiewicz. 3. Antoni Ostrowski. 4. Anna Ćwikrówna. 5. Włodzimierz Gawroński. 6. Olga Jakubionkowa. 7. Antoni Arendarski. 8. Wiktor Karpowicz. 9. Roman Michałowski. 10. Agnieszka Serafinowiczowa. 11. Eustachy Kowalewski. 12. Antoni Czech. 13. Janina Dębicka. 14. Janina Smoliczowa. 15. Aleksander Rymaszewski. 16. Marjan Zaliwski. 17. Edward Schreyner. 18. Stanisław Śliwiński. 19. Ludwik Nieciejowski. 20. Adolf Smolicz. 21. Stanisława Okołowowa. 22. Francizek Nowakowski. 23. Jadwiga

Nieciejowska. 24. Wiktorja Rudczenko. 25. Józef Podgóreczny. 26. Janina Kuroczycka. 27. Paweł Michałowski. 28. Paweł Michałowski. 29. Marja Michałowska. 30. Karol Zachara. 31. Sergjusz Rudczenko. 32. Stanisław Zaliwski. 33. Apolonja Kraszewska. 34. Wanda Nieciejowska. 35. Walentyna Gałkinówna. 36. Józef Gadycki-Ćwirko. 37. Julja Kuroczycka. 38. Katarzyna Brudnicka. 39. Antonina Listopadska. 40. Antonina Gałkinówna. 41. Władysława Kyrliogowa. 42. Józef Bormat.

Pow. baranowicki.

1. Leon Dębniak. 2. Apolonja Kochanowska. 3. Antoni Wierzykowski. 4. Zofja Kondratowiczowa. 5. Stanisław Wójcik. 6. Helena Kochanowska. 7. Franciszek Stratyński. 8. Narcyz Dobkiewicz. 9. Aleksander Łuszczycycki. 10. Mikołaj Radkowski. 11. Henryk Kłuszo. 12. Marja Reymontowa. 13. Dymitr Smorszczonek. 14. Małgorzata Szyrkowska. 15. Andrzej Moroz. 16. Kazimiera Sikorska. 17. Emilja Tkaczkiewiczówna. 18. Marja Waclawkowa. 19. Witold Piotrowski. 20. Marcin Marczuk. 21. Marja Kułakowska. 22. Mikołaj Moroz. 23. Włodzimierz Korotaj. 24. Anna Wierzykowska. 25. Irena Gachowska. 26. Kazimierz Billewicz. 27. Jadwiga Bereśniewiczowa. 28. Celina Grodzka. 29. Józef Hołowczyc. 30. Marja Kalinowska. 31. Eleonora Stefanska. 32. Anna Wójcikowa. 33. Marja Kołodzianówna. 34. Stefanja Nieciejowska. 35. Karol Horszt. 36. Wiera Sawinska. 37. Anna Pudanowa. 38. Aleksander Janczukowicz. 39. Janina Jarzębskiewiczowa. 40. Marja Weliżorowiczówna. 41. Piotr Nachwatiuk. 42. Marja Kasprzykiewiczówna. 43. Zofja Wójtowiczowa. 44. Antoni Makiello. 45. Helena Bilińska. 46. Adolf Prez. 47. Nadzieja Szyterłowa. 48. Zofja Łanowianka. 49. Helena Jancukowiczówna.

Pow. lidzki

1. Władysław Boczek. 2. Mieczysław Wójtowicz. 3. Włodzimierz Nawrocki. 4. Wanda Tymoszykówna. 5. Bolesław Górak.

Pow. wołżyński.

1. Piotr Rostykus. 2. Józef Wańczycki. 3. Szymon Zara. 4. Anna Hnatiukowa. 5. Wojciech Świdziński. 6. Zofja Białonowiczowa. 7. Karolina Bochwicowa. 8. August Hawelka. 9. Leon Kuźmiński. 10. Mikołaj Głuchowski. 11. Piotr Jaworski. 12. Jan Joda. 13. Amalja Stawowa. 14. Jadwiga Sorokowa.

Ustaleni z dn. 1 kwietnia 1928 r.

Miasto Wilno.

1. Zofja Dąbrowska. 2. Paulina Etminisówna. 3. Józefa Iwaszkiewiczówna. 4. Wiktor Chemiczewski.

Pow. oszmiański.

1. Jan Soroko. 2. Zofja Bohdanowiczowa. 3. Antoni Bohdanowicz. 4. Grzegorz Hodiwa. 5. Jerzy Rebow. 6. Stefanja Aleksandrowiczowa.

Pow. mołodeczański.

1. Mikołaj Kasperowicz.
2. Piotr Gałgowski.

Pow. postawski.

1. Witold Molis.
2. Anatol Klancewicz.

Pow. nowogródzki.

1. Jan Bilak
2. Piotr Ładoriski.
3. Kazimierz Hintz.
4. Aleksander Żmura.
5. Konstanty Bitus.

Pow. nieświeski.

1. Waław Pogonowski.

Pow. baranowicki.

1. Zenaida Korotkiewiczowa.
2. Kazimiera Lisicka.
3. Irena Kliskowa.
4. Marja Kotłowska.
5. Jan Kott.
6. Karol Swiszczewski.
7. Karolina Latoszkowa.
8. Jadwiga Okuniewska.
9. Kazimiera Marczukowa.
10. Józef Wasilewski.
11. Marja Urbanowiczowa.
12. Jan Sokołowski.
13. Marja Krućkowa.
14. Marja Tworkiewiczowa.
15. Józef Kondratowicz.
16. Szczepan Baran.
17. Olga Pankiewiczówna.
18. Helena Glińska.
19. Władysław Zieleniewski.
20. Stanisław Garbiec.
21. Stefan Stentzl.
22. Zofja Pożniakowa.
23. Jan Płaskowicki.
24. Karolina Lelukowa.

Pow. wołożyński.

1. Piotr Zujewski.
2. Jan Graza.
3. Wanda Krzyżańska.
4. Waław Prus.
5. Kazimierz Duś.
6. Marja Szablowska.
7. Anastazja Filipowiczowa.
8. Bernard Farbotko.
9. Hieronim Norwid-Kudło.
10. Aleksandra Chodkowska.
11. Janina Murawska.
12. Marja Osipowiczówna.

Mianowani:

1. *Jadwiga Turecka*, naucz. kontr. w Płudnikach, pow. postawskiego z dnia 1.V. 29 r.
2. *Tadeusz Madaliński*, naucz. w Kuźmiczach, pow. nowogródzkiego z dnia 1.V. 29 r.
3. *Stefan Andrzejewski*, naucz. w Łużkach, pow. dziśniejskiego z dnia 1.V. 29 r.
4. *Franciszek Adamczak*, naucz. we Wsielubach, pow. nowogródzkiego z dnia 1.V. 29 r.
5. *Jan Brzozowski*, naucz. w Ejstunach, pow. lidzkiego z dnia 1.V. 29 r.
6. *Roman Ciesielski*, naucz. w Starczeniętach, pow. lidzkiego z dnia 1.V. 29 r.
7. *Stefan Grobelny*, naucz. w Sitcu Wielkim, pow. dziśniejskiego z dnia 1.V. 29 r.
8. *Karol Kabat*, naucz. w Ciwnowiczach, pow. lidzkiego z dnia 1.V. 29 r.
9. *Leon Wachowiak*, naucz. w Wałówce, pow. nowogródzkiego z dnia 1.V. 29 r.
10. *Roman Missner*, naucz. w Osowie, pow. nowogródzkiego z dnia 1.V. 29 r.

11. *Józef Mączyński*, naucz. w Jatrze, pow. nowogródzkiego z dnia 1.V. 29 r.

12. *Władysław Woźniczek*, naucz. w Cieleszach, pow. dziśnieńskiego z dnia 1.V. 29 r.

13. *Jadwiga Popekówna*, naucz. w Psui, pow. dziśnieńskiego z dnia 1.V. 29 r.

14. *Bronisław Mizgajski*, naucz. w Szczorsach, pow. nowogródzkiego z dnia 1.V. 29 r.

15. *Marta Zwierzyńska*, naucz. w Szmiglach, pow. wileńsko-trock. z dnia 1.V. 29 r.

16. *Tadeusz Biały*, naucz. w Halinie, pow. wileńsko-trockiego z dnia 1.V. 29 r.

17. *Edward Styszyński*, naucz. w Starych Trokach z dnia 1.V. 29 r.

18. *Jan Duszczyk*, naucz. w Sporkowszczyźnie, pow. lidzkiego z dnia 1.V. 29 r.

19. *Leokadja Dąbrowska*, naucz. w Niedźwiedzicach, pow. wileńsko-trockiego z dnia 1.V. 29 r.

20. *Janina Jaczkówna*, naucz. w Ściganiach, pow. lidzkiego z dnia 1.V. 29 r.

21. *Helena Jagielska*, naucz. w Wersoce, pow. lidzkiego z dn. 1.V. 29 r.

22. *Sergiusz Wołczek*, naucz. w Karaszewie, pow. lidzkiego z dnia 16.V. 29 r.

23. *Jerzy Łukasiewicz*, naucz. w Stołpcach z dnia 1.V. 29 r.

Przeniesieni:

1. *Eugenja Ołowińska*, naucz. pow. ostrowskiego, woj. warszawskiego do Sitowców, pow. dziśnieńskiego z dnia 1.IX. 29 r.

2. *Mikołaj Paradnia*, naucz. w Czyżunach, pow. brasławskiego, do Zygmunta, pow. dziśnieńskiego z dnia 1.IX. 29 r.

Zwolnieni z dnia 31.VIII. 29 r.

Miasto Wilno.

1. ^{*}Jadwiga Nowacka. 2. Tatjana Wójcikówna.

Pow. wileńsko-trocki.

1. Stefan Borys. 2. Józef Solski.

Pow. wilejski.

1. Ida Koskówna. 2. Alina Syrewiczówna. 3. Zofja Jastrzębska.
4. Aleksander Chojecki. 5. Marjan Iwankowski. 6. Leon Czerniak.

Pow. brasławski

1. Helena Majewska. 2. Stanisław Mazur. 3. Anna Hoszewska.
4. X. Witalis Chamionek. 5. Józefa Wolaninówna.

Pow. lidzki.

1. Irena Leszczewska. 2. Michał Antonowicz.

Pow. baranowicki.

1. Zofja Kowalewska. 2. Weronika Haniewiczówna. 3. Nadzieja Kobiakowa. 4. Wacław Kobrzyński. 5. Władysław Kempisty. 6. Janina Rożewska. 7. Zofja Gierasimowiczowa. 8. Władysław Jurkaszewicz. 9. Edward Chmara. 10. Daniel Kucharczyk. 11. Jan Samujłło. 12. Walentyna Piekarkowa. 13. Bronisław Ciechanowicz. 14. Bronisław Wojnarski. 15. Marjan Kotłowski. 16. Anna Buchowiecka. 17. Michał Pasternakiewicz. 18. Wanda Orłowiczowa. 19. Stefan Nikończuk. 20. Marja Kuczyńska. 21. Janina Machówna. 22. Władysław Czekalowski. 23. Kazimierz Kosakowski. 24. Halina Marczańska z Tarajewiczów.

Pow. słonimski.

1. Stefan Woroniec. 2. Jan Stećko. 3. Aleksander Zalewski.

Pow. nieświeski.

1. Wanda Hryckiewiczówna. 2. Wacław Pietraszkiewicz. 3. Stefan Wróblewski. 4. Tadeusz Witek. 5. Helena Jankowska. 6. Lidja Nikitinówna. 7. Bolesław Brzozowski. 8. Emilja Zieńkowiczowa. 9. Leokadja Godycka-Ćwirko. 10. Bolesław Ziemacki. 11. Eufrozyna Czyżykówna. 12. Helena Perkowa. 13. Zygmunt Górecki. 14. Anna Zawadzka. 15. Józef Sańczuk. 16. Wiera Wołodźko. 17. Józef Czarnyszewicz. 18. Władysława Podgóreczna. 19. Lidja Radomska.

Wystąpili ze służby państwowej.

1. Katarzyna Dranowska (pow. święciański).
2. Aleksandra Sikorzanka (pow. postawski).
3. Stefanja Brunna (pow. dziśnieński).

Pow. stołpecki.

1. Walentyna Łuczakówna. 2. Emilja Niedermajenówna. 3. Mikołaj Tyruczak. 4. Józefa Kühnówna.

Seminarja nauczycielskie.**Zwolnieni:**

1. *Stefan Różycki*, tymcz. naucz. Semin. Naucz. w Trokach.
2. *Kazimierz Chmielewski*, naucz. Semin. Naucz. w Słonimie.

Szkolnictwo zawodowe.**Zwolnieni:**

1. *Włodzimierz Jocher*, naucz. Państw. Szkoły Rzemieślniczo-Przemysłowej w Wilnie.
2. *Ryszard Gorski*, naucz. Państw. Szkoły Rzemieślniczo-Przemysłowej w Wilnie.
3. *Zygmunt Kuczyński*, naucz. Państw. Szkoły Technicznej w Wilnie.

Mianowani:

1. *Władysław Aleksiański*, woźnym etatowym Państw. Szkoły Techniczn.

Komunikaty i zawiadomienia.

Domy wycieczkowe.

Kuratorjum podaje do wiadomości wykaz domów wycieczkowych, czynnych w bieżącym roku na terenie województwa śląskiego:

L. p.	Miejscowość	Ostatnia stacja kolejowa, od której najbliższej do domu wycieczkowego	Odległość w km. od danej stacji	Dom wycieczkowy mieści się	Ilość łóżek	Czynny od — do	Kierownik domu wycieczkowego
1	Bielsko	Bielsko	—	Bursa im. Ign. Paderewskiego Starobielska 3.	40	I.VII—28.VIII	Zarząd Bursy
2	Brenna	Skoczów	12	Szkoła powsz.	10	„	Józef Maciejczyk, kier. szkoły
3	Bystra	Bystra-Wilkowice	2.5	Szkoła powsz.	20	„	Karol Dorda kier. szkoły
4	Cieszyn	Cieszyn	—	Bursa Macierzy Szkolnej Stalmacha 14	40	„	Zarząd Bursy
5	Istebna	Polana	17	Szkoła powsz.	20	„	Edward Dzin-dziel, naucz.
6	Katowice	Katowice	—	Gimnazjum Państwowe ul. Mickiew.	20	„	Edward Czer-nichowski dyr. gimn.
7	Królewska Huta	Król. Huta	—	Gimn. Państw. ul. Gimna-zjalna	50	cały rok	Teodor Stera dyr. gimn.
8	Ojców	Zabierzów lub Olkusz	3—21	Willa Marji Zawiszowej	40	15.V—30.IX	Delegat W.K.T.
9	Równica	Polana	—	Schronisko P. T. T.	20	cały rok	Deleg. W.K.T.
10	Sromowce-Wyżnie (Pieniny)	Nowy Targ	27	Młyn Jana Nędzy	40	15.V—30.IX	Deleg. W.K.T.
11	Wisła	Polana	17	Nowa szkoła	20	„	Józef Goszyk kier. szkoły
12	Zakopane	Zakopane	—	Bursa Tow. Pom. Nauk. ul. Krupówki	50	1.VIII—28.VIII	Deleg. W. K.T.
13	Zawoja	Maków	21	Stolarnia	25	cały rok	Jerzy Muszyński, emeryt, radca

Domy wycieczkowe Wojewódzkiej Komisji Turystycznej są przeznaczone przede wszystkim do użytku młodzieży szkolnej i słuchaczy wyższych zakładów naukowych. Inne osoby mogą otrzymać nocleg w wypadku o ile dom wycieczkowy nie jest zajęty lub zarezerwowany przez młodzież szkolną.

Należytość za nocleg wynosi: 50 groszy dla młodzieży szkolnej, 2 złote dla innych osób.

Kierownicy wycieczek winni o dniu przybycia wycieczki uprzedzić dwa tygodnie wcześniej Zarząd domu wycieczkowego lub Wojewódzka Komisję w Katowicach.

W każdym domu wycieczkowym znajduje się podręczna apteczka. Domy wycieczkowe oznaczone są tablicami informacyjnymi, wyposażone w łóżka zaopatrzone w czystą pościel, zmienianą po każdym wycieczkowiczu, oraz dwa ciepłe koce.

Dział nieurzędowy.

Nowości wydawnicze.

Ministerstwo Komunikacji wydało w roku 1926 tom I Ilustrowanego Przewodnika Kolejowego, opracowanego przez d-ra Mieczysława Orłowicza. Przewodnik zawiera spis osobliwości turystycznych Polski południowo-zachodniej, t. j. części Polski, położonej między linjami kolejowymi Warszawa — Katowice i Warszawa — Dęblin — Skarżysko — Sandomierz — Tarnów — Krynica.

Powyższe wydawnictwo nabyć można w księgarniach Towarzystwa Kolejowego „Ruch”.

1. *Prof. W. W. Zienkowski*. Psychologia dzieciństwa. Przekł. P. Macewicza. Wyd. „Książnicy—Atlasu”. Lwów—Warszawa, 1924 r. Cena 12 zł.

2. *Dr. Karol Koniński*. Szkoła na miarę. (Projekt szkoły średniej indywidualizującej). Wyd. „Książnicy—Atlasu”. Lwów—Warszawa, 1929 r. Cena 6 zł. 80 gr.

3. *S. Klebanowski. M. Pęczalski. T. Sierzputowski*. Rachunki z geometrią dla IV oddziału szkoły powszechnej. Wyd. „Książnicy—Atlasu”. Lwów—Warszawa, 1929 r. Cena 1 zł. 80 gr.

4. *Dr. S. Steckel.* Pojęcie granicy i jego zastosowanie. Zbiór zadań i ćwiczeń dla użytku uczniów klas wyższych szkół średnich. Wyd. „Książnicy—Atlasu”. Lwów—Warszawa, 1929 r. Cena 5 zł. 40 gr.

5. *Dr. Wacław Jezierski.* Szkolny zakład geograficzny z 18 rysunkami w tekście. Wyd. „Książnicy—Atlasu”. Lwów—Warszawa, 1929 r. Cena 2 zł.

6. *J. Wąsowicz i A. Zierhoffer.* Świat w cyfrach. Wyd. „Książnicy—Atlasu”. Lwów—Warszawa, 1929 r.

Warunki umieszczenia ogłoszeń: Cała strona zł. 120.—, Pół strony 65 zł.,—Ćwierć strony zł. 35.—. Ogłoszenia mniejsze niż $\frac{1}{4}$ kolumny liczą się od wyrazu po 20 gr. za wyraz. Ogłoszenia umieszczają się **tylko po zapłaceniu zgóry** przypadającej należności (konto Nr. 30466) w P. K. O.. Administracja pozostawia bez odpowiedzi nadesłane do druku ogłoszenia, o ile jednocześnie należność nie została wpłacona.
